ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 28.12.1989 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

163

ZÁKON
České národní rady
ze dne 19. prosince 1989
o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České socialistické republiky (rozpočtová pravidla republiky)

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST I
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1
Rozpočtový výhled České socialistické republiky

(1) Rozpočtový výhled České socialistické republiky (dále jen „rozpočtový výhled republiky“) je základním nástrojem finanční a rozpočtové politiky na pětileté období; navazuje na základní úkoly a cíle komplexního státního plánu hospodářského a sociálního rozvoje České socialistické republiky (dále jen „státní plán“).

(2) Rozpočtový výhled republiky vychází ze schválených základních ukazatelů rozpočtového výhledu federace.[1])

§ 2
Obsah rozpočtového výhledu republiky

Rozpočtový výhled republiky obsahuje zejména

a) konkretizaci zásad finanční a rozpočtové politiky,

b) příjmy a výdaje, které bude státní rozpočet České socialistické republiky (dále jen „státní rozpočet republiky“) zabezpečovat v jednotlivých letech,

c) objem a režim dotací poskytovaných ze státního rozpočtu republiky do rozpočtů národních výborů,

d) normativy, limity, sazby, objemy a režim dotací ve vztahu ke státním podnikům a státním hospodářským organizacím,

e) příjmy a výdaje ministerstev, ostatních ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky a dalších státních orgánů nebo organizací, které mají postavení ústředních orgánů České socialistické republiky (dále jen „ústřední orgány“), a jimi řízených rozpočtových a příspěvkových organizací,

f) finanční vztahy ke státním účelovým fondům České socialistické republiky (dále jen „státní fondy republiky“),

g) vybrané ukazatele v územním průřezu.

§ 3
Státní rozpočet České socialistické republiky

(1) Finanční hospodaření České socialistické republiky v jednotlivých letech se řídí státním rozpočtem republiky.

(2) Státní rozpočet republiky konkretizuje finanční a rozpočtovou politiku a cíle a úkoly rozpočtového výhledu republiky podle ekonomických podmínek příslušného rozpočtového roku; plní funkci nástroje usměrňování vývoje ekonomiky.

(3) Rozpočtový rok je shodný s kalendářním rokem.

(4) Státní rozpočet republiky vychází

a) z rozpočtového výhledu republiky,

b) ze vztahů ke státnímu rozpočtu federace stanovených zákonem Federálního shromáždění,

c) z úkolů státního plánu.

§ 4
Obsah státního rozpočtu republiky

(1) Státní rozpočet republiky obsahuje

a) příjmy a výdaje za všechny úseky hospodářství a správy České socialistické republiky,

b) finanční vztahy k organizacím výrobního, spotřebního a bytového družstevnictví, společenským organizacím, jakož i jiným organizacím,

c) rozpočtové rezervy.

(2) Součástí státního rozpočtu republiky jsou finanční vztahy k rozpočtům národních výborů a k rozpočtům státních fondů republiky.

§ 5
Příjmy státního rozpočtu republiky

(1) Příjmy státního rozpočtu republiky zahrnují

a) odvody a daně od organizací v působnosti ústředních orgánů, od družstevních a společenských organizací, jakož i od jiných organizací v České socialistické republice, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,

b) příjmy ústředních orgánů, jakož i příjmy rozpočtových organizací a odvody příspěvkových organizací v jejich působnosti,

c) odvod z objemu mezd a odměn od federálně řízených organizací a podíl na tomto odvodu za vnitřní organizační jednotky těch organizací jejichž sídlo je na území Slovenské socialistické republiky, kromě organizací v působnosti federálního ministerstva národní obrany a federálního ministerstva vnitra,

d) podíl na výnosu daně z obratu stanovený zákonem o státním rozpočtu federace,

e) podíl na dalších příjmech federace, pokud tak stanoví zákon o státním rozpočtu federace,

f) daně od občanů, mimo daní, které jsou příjmem státního rozpočtu federace nebo rozpočtu federace nebo rozpočtů národních výborů.

g) poplatky placené v souvislosti s výkonem působnosti státních orgánů republiky s výjimkou poplatků vybíraných národními výbory, jakož i poplatky placené kolkovými známkami,

h) účelové a globální dotace ze státního rozpočtu federace,

i) vratky návratných finančních výpomocí poskytnutých ze státního rozpočtu republiky v minulých letech,

j) jiné příjmy stanovené zvláštním zákonem.

(2) Státní rozpočet republiky může v etapě svého plnění získat pro krytí nezbytných potřeb úvěr. Rozsah, formu přijetí a postup splácení úvěru bude koordinovat ministerstvo financí, cen a mezd České socialistické republiky (dále jen „ministerstvo financí, cen a mezd“) s federálním ministerstvem financí. O těchto opatřeních informuje vláda České socialistické republiky (dále jen „vláda“) Českou národní radu.

§ 6
Výdaje státního rozpočtu republiky

(1) Ze státního rozpočtu republiky se hradí výdaje na činnost ústředních orgánů a jejich prostřednictvím výdaje rozpočtových organizací a příspěvky příspěvkovým organizacím v jejich působnosti, jakož i ostatní výdaje stanovené zákonem o státním rozpočtu republiky nebo zvláštními předpisy.

(2) Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb za podmínek stanovených zásadami dotační politiky se poskytují účelové dotace. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky.

(3) Ze státního rozpočtu republiky se mohou poskytovat

a) dotace a návratné finanční výpomoci státním podnikům a státním hospodářským organizacím v působnosti ústředních orgánů,

b) účelové a globální dotace a návratné finanční výpomoci národním výborům a jejich prostřednictvím též organizacím jimi založeným, řízeným nebo spravovaným,

c) dotace družstevním, společenským a ostatním socialistickým organizacím, jakož i jiným organizacím než socialistickým,

d) dotace státním fondům republiky.

(4) Vyžaduje-li to rozsah a charakter dotace, zejména v případě státních zakázek, předloží vláda při projednávání státního rozpočtu republiky návrh na její poskytnutí ke jmenovitému schválení České národní radě, které se též podává zpráva o tom, jak byla dotace použita.

(5) Výše dotací na pětileté období se stanoví rozpočtovým výhledem republiky a každoročně se zpřesňuje zákonem o státním rozpočtu republiky.

ČÁST II
SESTAVENÍ ROZPOČTOVÉHO VÝHLEDU REPUBLIKY A STÁTNÍHO ROZPOČTU REPUBLIKY

§ 7
Návrh rozpočtového výhledu republiky

(1) Návrh rozpočtového výhledu republiky vypracovává ministerstvo financí, cen a mezd ve spolupráci s Českou komisí pro plánování a vědeckotechnický rozvoj a v součinnosti s ústředními orgány, národními výbory a orgány vykonávajícími správu státních fondů republiky a předkládá jej vládě současně s návrhem státního plánu.

(2) Základní ukazatele rozpočtového výhledu republiky předkládá vláda ke schválení České národní radě.

§ 8
Návrh státního rozpočtu republiky

(1) Návrh státního rozpočtu republiky vypracovává ministerstvo financí, cen a mezd v součinnosti s ústředními orgány, národními výbory a orgány vykonávajícími správu státních fondů republiky a předkládá jej vládě. Spolu s ním předkládá vládě i rozpočtové a finanční ukazatele za Českou socialistickou republiku v územním průřezu vypracované v dohodě s federálním ministerstvem financí. Návrhy rozpočtů státních fondů republiky tvoří přílohu návrhu státního rozpočtu republiky.

(2) Návrh státního rozpočtu republiky předkládá vláda ke schválení České národní radě.

(3) Státní rozpočet republiky se schvaluje až po schválení státního rozpočtu federace.

§ 9
Řízení prací na vypracování návrhu rozpočtového výhledu republiky a návrhu státního rozpočtu republiky

(1) Ministerstvo financí, cen a mezd řídí práce na vypracování návrhu rozpočtového výhledu republiky a návrhu státního rozpočtu republiky.

(2) Ústřední orgány, národní výbory a orgány vykonávající správu státních fondů republiky jsou povinny předložit ministerstvu financí, cen a mezd údaje potřebné pro vypracování návrhu rozpočtového výhledu republiky a návrhu státního rozpočtu republiky. Rozsah podkladů a způsob jejich předkládání stanoví prováděcí předpis.

(3) Ministerstvo financí, cen a mezd v součinnosti s Českou komisí pro plánování a vědeckotechnický rozvoj a se Státní bankou československou koordinuje vypracování návrhu rozpočtového výhledu republiky a návrhu státního rozpočtu republiky se státním plánem a měnovým plánem.

(4) Ministerstvo financí, cen a mezd usměrňuje práce na vypracování rozpočtů ústředních orgánů a státních fondů republiky.

§ 10
Rozpočtové provizórium

(1) Nebude-li zákon o státním rozpočtu republiky na příslušný rozpočtový rok schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření v době od 1. ledna rozpočtového roku od vyhlášení zákona o státním rozpočtu republiky na tento rok (dále jen „rozpočtové provizórium“) podle návrhu státního rozpočtu republiky projednaného vládou.

(2) Nebude-li návrh státního rozpočtu republiky vládou projednán před 1. lednem rozpočtového roku, učiní vláda s předchozím souhlasem České národní rady nezbytná opatření k zajištění rozpočtového hospodaření v době rozpočtového provizória.

(3) Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizória se zúčtují na státní rozpočet republiky po jeho vyhlášení.

§ 11
Rozpočty ústředních orgánů

(1) Rozpočty ústředních orgánů jsou součástí státního rozpočtu republiky.

(2) Rozpočty ústředních orgánů obsahují

a) příjmy a výdaje ústředního orgánu,

b) příjmy a výdaje rozpočtových organizací v působnosti ústředního orgánu,

c) příspěvky příspěvkovým organizacím a odvody příspěvkových organizací v působnosti ústředního orgánu,

d) dotace ze státního rozpočtu republiky organizacím v působnosti ústředního orgánu.

(3) K návrhům svých rozpočtů, ke zprávám o jejich plnění a k závěrečným účtům ústřední orgány přikládají přehled o celkových finančních vztazích socialistických organizací v jejich působnosti ke státnímu rozpočtu republiky.

(4) Ústřední orgány projednávají návrhy svých rozpočtů v příslušných orgánech České národní rady.

(5) Ústřední orgány jsou povinny

a) zjišťovat a využívat všechny zdroje zvýšení příjmů a úspor výdajů,

b) s ohledem na charakter činnosti určit výkonové, kapacitní nebo jiné ukazatele činnosti a využívat je ke stanovení nezbytně nutných rozpočtových výdajů.

ČÁST III
HOSPODAŘENÍ PODLE STÁTNÍHO ROZPOČTU REPUBLIKY

§ 12
Odpovědnost za hospodaření

(1) Vláda odpovídá České národní radě za plnění státního rozpočtu republiky a podává jí zprávy o jeho plnění.

(2) Ministři, vedoucí ostatních ústředních orgánů a orgánů vykonávajících správu státních fondů republiky odpovídají v oboru své působnosti za plnění státního rozpočtu republiky a projednávají zprávy o plnění svých rozpočtů v příslušných orgánech České národní rady.

(3) Vláda může v průběhu roku, vyžaduje-li to zabezpečení cílů hospodářské politiky, vázat rozpočtové prostředky republiky. Tyto prostředky lze uvolnit pouze s jejím souhlasem.

(4) Finanční důsledky dodatečných rozhodnutí vlády nad rámec státního rozpočtu republiky se řeší ve státním rozpočtu republiky. O těchto opatřeních informuje vláda Českou národní radu.

(5) Vláda nebo na základě jejího pověření ministr financí, cen a mezd České socialistické republiky (dále jen „ministr financí, cen a mezd“) může povolit uskutečnění výdajů nezabezpečených ve státním rozpočtu republiky, jestliže zajistí úhradu vyššími příjmy nebo úsporami na jiných výdajích státního rozpočtu republiky nebo odsunutím jiného méně naléhavého výdaje. Vláda nebo na základě jejího pověření ministr financí, cen a mezd může povolit snížení některého příjmu státního rozpočtu republiky, jestliže toto snížení vyváží zvýšením jiného příjmu státního rozpočtu republiky nebo snížením jeho výdajů. O těchto opatřeních informuje vláda Českou národní radu ve zprávách o plnění státního rozpočtu republiky, nebo požádá-li o to Česká národní rada, též v průběhu roku.

§ 13
Časové používání a účelovost rozpočtových prostředků

(1) Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze do konce rozpočtového roku, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.

(2) Ústřední orgány a organizace jsou povinny dbát, aby rozpočtové prostředky byly vynakládány hospodárně.

(3) Prováděcí předpis stanoví podmínky, za nichž ústřední orgány a organizace v jejich působnosti mohou použít svých rozpočtových prostředků k jinému účelu, než ke kterému byly rozpočtem určeny; může též stanovit odchylky od časového použití rozpočtových prostředků nutné k zabezpečení plynulého hospodaření a řádného plnění závazků organizacemi.

§ 14
Úhrada potřeb rozpočtově nezajištěných

Vznikne-li v průběhu roku potřeba úhrady, která není v příslušném rozpočtu organizace nebo ústředního orgánu zabezpečena, lze ji zajistit

a) hospodárnějším provedením jiných úkolů nebo odsunutím či omezením některého jiného, méně naléhavého úkolu, které není v rozporu s řádnou činností organizace nebo ústředního orgánu a získat tak potřebnou částku v rámci schválených rozpočtových prostředků,

b) rozpočtovým opatřením,

c) z rezerv státního rozpočtu republiky.

§ 15
Rozpočtová opatření

(1) Rozpočtovými opatřeními se rozumí

a) přesuny rozpočtových prostředků mezi jednotlivými úkoly v rámci schváleného rozpočtu,

b) povolené překročení schváleného rozpočtu,

c) vázání rozpočtových prostředků v rámci schváleného rozpočtu.

(2) Prováděcí předpis stanoví způsob provádění rozpočtových opatření při hospodaření s rozpočtovými prostředky, zejména která opatření může provádět organizace ve vlastní pravomoci, která se souhlasem ústředního orgánu a která se souhlasem ústředního orgánu a která se souhlasem ministerstva financí, cena mezd.

§ 16
Porušení rozpočtové kázně

(1) Ústřední orgány a organizace v jejich působnosti, národní výbory a organizace jimi založené, řízené nebo spravované a orgány vykonávající správu státních fondů republiky, které neoprávněně použijí nebo zadrží prostředky státního rozpočtu republiky nebo státních fondů republiky, a jde-li o národní výbory, též prostředky jejich rozpočtů, jsou povinny je odvést v plné výši do státního rozpočtu republiky nebo do státního fondu republiky a zároveň zaplatit za každý den prodlení s odvodem této částky nebo za každý den neoprávněného použití prostředků penále, a to ve výši 1 promile z částky zadržené nebo neoprávněně použité, nejvýše však do výše této částky.

(2) Národní výbory postupují při hospodaření s prostředky svých rozpočtů obdobně; přitom nesprávně použité, popřípadě zadržené prostředky se odvedou do jejich rozpočtů.

(3) Odvedení neoprávněně použitých nebo zadržených částek, jakož i penále, uloží rozpočtové a příspěvkové organizaci nadřízený orgán ústřednímu orgánu nebo národnímu výboru, kterému byla poskytnuta dotace ze státního rozpočtu republiky, ministerstvo financí, cen a mezd, organizacím založeným, řízeným nebo spravovaným národním výborem tento národní výbor a národnímu výboru nižšího stupně národní výbor vyššího stupně; ostatním organizacím příslušná finanční správa.

(4) Jestliže bylo porušení rozpočtové kázně podle odstavců 1 a 2 zjištěno u orgánů nebo organizací jejich vnitřní kontrolou a oznámeno příslušnému orgánu uvedenému v odstavci 3, snižuje se penále na polovinu.

(5) Penále podle odstavců 1, 2 a 4, které v jednotlivých případech nepřesáhne 100 Kčs, se neplatí.

(6) Penále podle odstavců 1, 2 a 4 nelze vymáhat po uplynutí deseti let počítaných od konce kalendářního roku, v němž došlo k porušení rozpočtové kázně podle odstavců 1 a 2.

(7) Ministerstvo financí, cen a mezd může z důvodů zamezení tvrdosti povolit úlevy z odstavce 1 a národní výbor může povolit úlevy z ustanovení odstavce 2.

ČÁST IV
ROZPOČTOVÉ REZERVY

§ 17
Rozpočtové rezervy státního rozpočtu republiky

(1) Pro zajištění rozpočtového hospodaření se ke krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů vytvářejí ve státním rozpočtu republiky rezervy, které slouží též ke krytí úbytku rozpočtových příjmů. Výši rozpočtových rezerv schvaluje Česká národní rada.

(2) Rozpočtovými rezervami disponuje vláda a v rozsahu jí určeném ministr financí, cen a mezd.

(3) O hospodaření s rozpočtovými rezervami podává vláda zprávu České národní radě ve zprávách o plnění státního rozpočtu republiky.

ČÁST V
KONTROLA ROZPOČTOVÉHO HOSPODAŘENÍ

§ 18
Kontrolní působnost vlády

Hospodaření s prostředky státního rozpočtu republiky kontroluje vláda.

§ 19
Kontrolní působnost ministerstva financí, cen a mezd

(1) Ministerstvo financí, cen a mezd průběžně hodnotí plnění státního rozpočtu republiky, rozpočtů národních výborů a rozpočtů státních fondů republiky a o výsledcích podává zprávy vládě.

(2) Ministerstvo financí, cen a mezd provádí kontrolu hospodaření s prostředky státního rozpočtu republiky u ústředních orgánů, národních výborů a státních fondů republiky.

(3) Kontrolu plateb, které jsou příjmem státního rozpočtu republiky, a používání dotací, poskytovaných ze státního rozpočtu republiky organizacím v působnosti ústředních orgánů a

národních výborů, provádějí místně příslušné finanční správy. V případě potřeby může tyto kontroly provést ministerstvo financí, cen a mezd.

ČÁST VI
STÁTNÍ ZÁVĚREČNÝ ÚČET ČESKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY A STÁTNÍ FINANČNÍ AKTIVA A PASÍVA ČESKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

§ 20
Státní závěrečný účet České socialistické republiky

(1) Výsledky ročního hospodaření s prostředky státního rozpočtu republiky jsou obsaženy ve státním závěrečném účtu České socialistické republiky (dále jen „státní závěrečný účet republiky“). Závěrečné účty státních fondů republiky a údaje o závěrečných účtech národních výborů tvoří přílohu státního závěrečného účtu republiky.

(2) Ústřední orgány a národní výbory sestavují o výsledcích svého ročního rozpočtového hospodaření závěrečný účet. Ústřední orgány jej projednávají v příslušných orgánech České národní rady.

(3) Návrh státního závěrečného účtu republiky v součinnosti s ústředními orgány, národními výbory a orgány vykonávajícími správu státních fondů republiky sestavuje a předkládá vládě ministerstvo financí, cen a mezd s návrhem na použití přebytku rozpočtového hospodaření, popřípadě na úhradu jeho schodku.

(4) Ústřední orgány, národní výbory a orgány vykonávající správu státních fondů republiky jsou povinny předložit ministerstvu financí, cen a mezd údaje potřebné pro sestavení návrhu státního závěrečného účtu republiky. Rozsah podkladů a způsob jejich předkládání stanoví prováděcí předpis.

(5) Spolu s návrhem státního závěrečného účtu republiky se předkládá též souhrnný přehled o plnění rozpočtových a finančních ukazatelů v územním průřezu za Českou socialistickou republiku, který sestavuje ministerstvo financí, cen a mezd v dohodě s federálním ministerstvem financí.

(6) Státní závěrečný účet republiky schvaluje na návrh vlády Česká národní rada.

(7) Ministerstvo financí, cen a mezd řídí práce na sestavení státního závěrečného účtu republiky a závěrečných účtů ústředních orgánů a usměrňuje práce na sestavení závěrečných účtů národních výborů a státních fondů republiky.

(8) O použití přebytku státního závěrečného účtu republiky nebo o způsobu úhrady jeho schodku rozhodne na návrh vlády Česká národní rada.

(9) Státní závěrečný účet republiky se schvaluje až po schválení státního závěrečného účtu federace.

§ 21
Státní finanční aktiva a pasíva České socialistické republiky

(1) Státní finanční aktiva České socialistické republiky jsou prostředky vytvořené z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let a z dalších finančních operací České socialistické republiky. Státní finanční pasíva České socialistické republiky jsou závazky České socialistické republiky minulých let.

(2) Evidenci státních finančních aktiv a pasív České socialistické republiky vede ministerstvo financí, cen a mezd.

(3) Ministerstvo financí, cen a mezd předkládá vládě přehled o státních finančních aktivech a pasívech České socialistické republiky.

(4) Vláda podává České národní radě spolu se státním závěrečným účtem republiky zprávu o stavu státních finančních aktiv a pasív České socialistické republiky.

(5) Státních finančních aktiv z výsledků rozpočtového hospodaření České socialistické republiky z minulých let lze použít pouze se souhlasem České národní rady. Státních finančních aktiv z dalších finančních operací České socialistické republiky lze použít jen se souhlasem vlády.

ČÁST VII
STÁTNÍ FONDY REPUBLIKY

§ 22

(1) Pro finanční zabezpečení zvlášť stanovených úkolů a správu prostředků pro ně určených může být zákonem České národní rady zřízen státní fond republiky. Rozsah jeho činnosti podrobněji stanoví statut, který schvaluje vláda. Správu státního fondu republiky vykonává orgán stanovený zákonem.

(2) Orgán vykonávající správu státního fondu republiky předkládá ministerstvu financí, cen a mezd pro každý rozpočtový rok návrh rozpočtu příjmů a výdajů, přehled pohledávek a závazků a závěrečný účet státního fondu republiky.

(3) Rozpočet státního fondu republiky je napojen na státní rozpočet republiky finančními vztahy.

(4) Česká socialistická republika neručí za závazky státního fondu republiky a státní fond republiky neručí za závazky České socialistické republiky.

ČÁST VIII
ROZPOČTY NÁRODNÍCH VÝBORŮ

§ 23
Úvodní ustanovení

(1) Finanční hospodaření národního výboru se řídí jeho rozpočtovým výhledem, rozpočtem a plánem tvorby a užití jeho peněžních fondů.

(2) Národní výbor vypracovává rozpočtový výhled na stejné období, na které se vypracovává rozpočtový výhled republiky. Jeho obsahem je plán příjmů a výdajů, které bude národní výbor zabezpečovat ve svém rozpočtu v jednotlivých letech.

(3) Národní výbor vypracovává svůj rozpočet na stejné období, na které se vypracovává státní rozpočet republiky. Rozpočet národního výboru zajišťuje cíle a úkoly rozpočtového výhledu národního výboru, závazné finanční vztahy, úkoly uložené národnímu výboru státním plánem, limity a normativy určené státním rozpočtem republiky a povinnosti uložené národnímu výboru obecně závaznými právními předpisy.

§ 24
Finanční vztahy národních výborů ke státnímu rozpočtu republiky a k rozpočtu národního výboru vyššího stupně

(1) Finanční vztahy, jimiž je rozpočet národního výboru napojen na státní rozpočet republiky, zahrnují účelové a globální dotace, návratné finanční výpomoci, jakož i podíl na příjmech státního rozpočtu republiky stanovený zákonem o státním rozpočtu republiky.

(2) Globální dotace zabezpečuje vyrovnanost rozpočtu národního výboru. Poskytuje se až do výše schválené zákonem o státním rozpočtu.

(3) Finanční vztahy národního výboru nižšího stupně k národnímu výboru vyššího stupně zahrnují účelové a globální dotace od národního výboru vyššího stupně.

§ 25
Obsah rozpočtu národního výboru

(1) Rozpočet národního výboru obsahuje

a) příjmy a výdaje spojené s činností národního výboru,

b) finanční vztahy k jím založeným, řízeným a spravovaným organizacím,

c) odvody, daně a poplatky od organizací, které národní výbor nezaložil, neřídí ani nespravuje, a od občanů v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy,

d) finanční vztahy ke státnímu rozpočtu republiky,

e) finanční vztahy k rozpočtu národního výboru vyššího stupně a k rozpočtům národních výborů nižšího stupně,

f) finanční vztahy ke státním fondům republiky,

g) návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu nebo od jiného národního výboru a úvěry,

h) prostředky převedené do rozpočtu národního výboru z jeho doplňkových zdrojů,

i) jiné příjmy a výdaje podle zvláštních předpisů.

(2) Odvody a daně vznikající podle zvláštních předpisů jako povinnost organizací, které národní výbor založil, řídí nebo spravuje, jsou příjmem tohoto národního výboru, není-li zákonem stanoveno jinak.

§ 26
Doplňkové zdroje

(1) Doplňkovými zdroji národního výboru jsou prostředky jeho vlastních mimorozpočtových peněžních fondů a doplňkové příjmy. Druhy doplňkových příjmů stanoví zvláštní předpisy.

(2) Výnosy pokut uložených národním výborem patří do jeho doplňkových příjmů.

(3) Při stanovení finančních vztahů národního výboru ke státnímu rozpočtu republiky nebo k rozpočtu národního výboru vyššího stupně se nepřihlíží k doplňkovým zdrojům.

§ 27
Hospodaření podle rozpočtu národního výboru

(1) Národní výbor je při hospodaření podle svého rozpočtu povinen zabezpečit maximální tvorbu příjmů a účelné a hospodárné vynakládání prostředků v souladu s právními předpisy.

(2) Vyplyne-li z rozhodnutí vlády pro národní výbor nebo pro jím řízenou či spravovanou rozpočtovou nebo příspěvkovou organizaci úkol, s jehož finančním zajištěním se při vymezení finančních vztahů národního výboru ke státnímu rozpočtu republiky na dané období nepočítalo, budou mu poskytnuty prostředky potřebné na zajištění tohoto úkolu ze státního rozpočtu republiky. Obdobně se postupuje při nových úkolech ukládaných národním výborem vyššího stupně.

(3) Vyplyne-li z obecně závazného právního předpisu nebo z rozhodnutí vlády, že se národnímu výboru ruší úkol, s jehož finančním zajištěním se počítalo při vymezení jeho finančních vztahů ke státnímu rozpočtu republiky, je národní výbor povinen odvést do státního rozpočtu republiky, popřípadě ve svém rozpočtu vázat prostředky poskytnuté na zajištění tohoto úkolu ze státního rozpočtu republiky. Obdobně se postupuje při zrušení úkolů uložených národním výborem vyššího stupně národnímu výboru nižšího stupně.

(4) Podrobnosti o hospodaření s prostředky rozpočtů národních výborů stanoví obecně závazný právní předpis.

§ 28
Změny rozpočtu

(1) Rozhodne-li národní výbor, že provede úkol, který není rozpočtově zajištěn, použije na základě změny rozpočtu na jeho zabezpečení prostředky určené ke krytí jiných úkolů nebo doplňkové zdroje. Změna rozpočtu se provádí též jako důsledek změny finančních vztahů, limitů a normativů anebo jmenovitých úkolů státního plánu, jestliže mají rozpočtový dopad.

(2) Změna rozpočtu nesmí ohrozit jeho vyrovnanost. Lze ji provést jen za předpokladu, že nebudou porušeny závazné finanční vztahy, limity a normativy anebo jmenovité úkoly uložené státním plánem nebo finanční vztahy a jmenovité úkoly uložené národním výborem vyššího stupně.

§ 29
Finanční vypořádání

(1) Po skončení rozpočtového roku provede národní výbor finanční vypořádání svého hospodaření a hospodaření jím založených, řízených nebo spravovaných organizací. Přitom vypořádá během roku nevyúčtované vztahy ke státnímu rozpočtu republiky a státním fondům republiky, k rozpočtům národního výboru vyššího stupně i národních výborů nižších stupňů, jakož i vztahy ke všem organizacím, které založil, řídí nebo spravuje.

(2) Finanční vypořádání národního výboru obsahuje vyúčtování všech účelových dotací. Zahrnuje rovněž odvody uložené národnímu výboru, jestliže nebyly uskutečněny během roku.

§ 30
Peněžní fondy

(1) Národní výbor vytváří vlastní peněžní fondy především z prostředků získaných ze svého hospodaření a využívá jich k dalšímu rozvoji svého územního obvodu.

(2) Prostředky svých peněžních fondů používá národní výbor v zásadě vždy prostřednictvím příjmů a výdajů svého rozpočtu, s výjimkou převodů prostředků mezi jednotlivými fondy navzájem, a dále případů, kdy prostředky fondů slouží jen na vyrovnání časového nesouladu mezi příjmy a výdaji v průběhu rozpočtového roku a na poskytnutí návratných finančních výpomocí jiným národním výborům nebo organizacím, jež národní výbor založil, řídí nebo spravuje.

§ 31
Fond rezerv a rozvoje

(1) Fond rezerv a rozvoje vytváří národní výbor z přebytku svého rozpočtového hospodaření, který se mu ponechává k rozvoji územního obvodu v dalších letech.

(2) Zdrojem fondu rezerv a rozvoje mohou být též odměny přiznané národnímu výboru a další zdroje podle zvláštních předpisů.

(3) Fond rezerv a rozvoje používá národní výbor k financování úkolů nezajištěných rozpočtem, ke kvalitnějšímu a rychlejšímu plnění úkolů rozpočtu, k odstranění případných výkyvů v hospodaření a k posílení prostředků národních výborů nižšího stupně. Lze jej použít též na odměny poslancům, členům výborů lidové kontroly, členům komisí, občanských výborů a jiných aktivů národních výborů.

§ 32
Sdružené prostředky

Národní výbor soustřeďuje přijaté sdružené prostředky na zvláštních účtech a používá je pro účely vymezené smlouvami o sdružování prostředků s jinými socialistickými organizacemi.

§ 33
Časové použití prostředků

Národní výbor převádí do následujícího roku přebytky svého rozpočtu a zůstatky svých peněžních fondů, popřípadě prostředky uložené na dalších účtech zřízených v souladu s právními předpisy.

ČÁST IX
ZÁSADY HOSPODAŘENÍ ROZPOČTOVÝCH A PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

§ 34
Zřizování, změny a zrušování rozpočtových a příspěvkových organizací

(1) Ústřední orgány a národní výbory (dále jen „zřizovatelé“) zřizují k plnění úkolů v oboru své působnosti rozpočtové organizace[2]) nebo příspěvkové organizace.[3]) Vznikají-li zřízením a činností těchto organizací nové požadavky na státní rozpočet republiky, je ke zřízení třeba souhlasu ministerstva financí, cen a mezd. Jestliže z tohoto důvodu vzniknou nové požadavky na rozpočet národního výboru vyššího stupně, může být organizace zřízena jen se souhlasem tohoto národního výboru.

(2) Zřizovatel vydá o zřízení organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat

a) označení zřizovatele,

b) název, sídlo organizace a její identifikační číslo; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných organizací,

c) vymezení základního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,

d) označení statutárních orgánů,

e) vymezení majetku, k němuž má organizace právo hospodaření,

f) vymezení doby, na kterou je organizace zřizována.

(3) Zřizovatel je povinen zabezpečit oznámení o zřízení rozpočtové nebo příspěvkové organizace v Ústředním věstníku České socialistické republiky, a to s uvedením údajů podle odstavce 2. Oznamovací povinnost neplatí v případě, že by byly ohroženy zájmy obrany a bezpečnosti státu.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí, pokud zvláštní předpis[4]) nestanoví jinak.

(5) Zřizovatel může zřizovat nebo zrušovat rozpočtové a příspěvkové organizace a měnit jejich podřízenost i způsob jejich financování s účinností od 1. ledna následujícího roku. Ministr financí,

cen a mezd může povolit v odůvodněných případech jiný termín, jde-li o rozpočtovou nebo příspěvkovou organizaci zřízenou ústředním orgánem nebo krajským národním výborem. U rozpočtových a příspěvkových organizací zřízených národními výbory nižších stupňů může odchylný termín povolit národní výbor vyššího stupně. Delimitace organizací prováděné mezi ústředními orgány a orgány federace a národními výbory a mezi národními výbory navzájem mohou být uskutečněny jen po předchozí dohodě těchto orgánů.

Finanční hospodaření

§ 35

(1) Rozpočtové organizace hospodaří s rozpočtovými prostředky, které jim stanoví zřizovatel v rámci svého rozpočtu. Pro příspěvkové organizace platí finanční vztahy určené zřizovatelem v rámci jeho rozpočtu.

(2) Rozpočtové a příspěvkové organizace jsou povinny dbát, aby dosahovaly stanovených příjmů a plnily určené úkoly. Rozpočtové výdaje mohou organizace používat jen k určeným účelům do výše stanovené jejich rozpočtem, a to v mezích limitů a závazných ukazatelů.

(3) Při svém hospodaření nesmějí organizace činit opatření, která nejsou kryta jejich rozpočtem, pokud není předem zajištěna jejich úhrada rozpočtovým opatřením.

(4) Prováděcí předpis stanoví okruh výdajů na zdravotnická, předškolní a další zařízení, které hradí rozpočtové a příspěvkové organizace.

§ 36

(1) Rozpočtové a příspěvkové organizace usilují při svém finančním hospodaření o dosažení společensky žádoucích úspor, popřípadě překračování svých příjmů.

(2) K posílení hmotné zainteresovanosti na splnění stanovených úkolů v potřebné kvalitě a zvýšení zájmu o hospodárnost mohou rozpočtové a příspěvkové organizace za podmínek stanovených prováděcím předpisem vytvářet zvláštní fondy; zůstatky těchto fondů koncem roku nepropadají.

ČÁST X
USTANOVENÍ VŠEOBECNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 37
Zjišťování rozpočtových důsledků právních předpisů a jiných opatření

(1) V návrzích zákonů, zákonných opatření předsednictva České národní rady, nařízení a usnesení vlády, vyhlášek a jiných opatření ústředních orgánů, v návrzích obecně závazných nařízení národních výborů a usnesení jejich plenárních zasedání a rad, jakož i v návrzích opatření státních fondů republiky, musí navrhovatelé uvést a zdůvodnit hospodářské důsledky a finanční dopady těchto návrhů. Pokud se jimi zakládají víceleté nebo trvalé rozpočtové nároky, uvádí se ve zdůvodnění očekávaný finanční dosah i pro příští léta nebo celková finanční náročnost navrhovaných opatření či programů.

(2) Při všech návrzích uvedených v odstavci 1, kterými se zvyšují výdaje nebo snižují příjmy státního rozpočtu republiky nebo rozpočtů národních výborů a státních fondů republiky, musí být zároveň navržena úhrada zvýšených výdajů nebo náhrada úbytku příjmů, a to jak pro běžný rok, tak pro léta příští.

(3) Navrhovatelé projednají návrhy uvedené v odstavcích 1 a 2 předem s ministerstvem financí, cen a mezd, a dotýkají-li se rozpočtů národních výborů, též s těmito národními výbory. Stanoviska příslušných orgánů musí být k návrhům připojena.

§ 38
Zmocnění

(1) Ministerstvo financí, cen a mezd vydá obecně závazný právní předpis, k provedení § 9 odst. 2, § 13 odst. 3, § 15 odst. 2, § 20 odst. 4, § 27 odst. 4, § 35 odst. 4 a § 36 odst. 2.

(2) Ministr financí, cen a mezd se zmocňuje

a) schvalovat státní záruky až do výše stanovené vládou,

b) schvalovat návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu republiky,

c) provádět opatření potřebná k překonání přechodných schodků vyplývajících z časové neshody mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu republiky.

§ 39
Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon České národní rady č. 60/1971 Sb., o pravidlech státního rozpočtu České socialistické republiky a o hospodaření s rozpočtovými prostředky (rozpočtová pravidla republiky).

§ 40
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1990.

Šafařík v. r.

Pitra v. r.

1) § 6 zákona č. 129/1989 Sb., o rozpočtové soustavě ČSSR a o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky (rozpočtová pravidla).

2) § 60 odst. 2 hospodářského zákoníku.

3) § 62 hospodářského zákoníku.

4) Například zákon č. 39/1980 Sb., o vysokých školách, zákon České národní rady č. 108/1987 Sb., o působnosti orgánů veterinární péče České socialistické republiky, zákon České národní rady č. 36/1973 Sb., o orgánech geodézie a kartografie.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.